
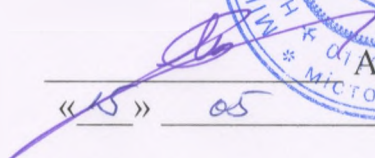

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут аеропортів
Кафедра містобудування

УЗГОДЖЕНО
Директор ІН ІАП

«10» 05 2018 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

«15» 05 2018 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ МІСТОБУДУВАННЯ»

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»
Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»

Освітньо-професійна програма: «Дизайн архітектурного середовища»

Курс – 3

Семестр – 5

Лекції	- 34	Екзамен - 5	семестр
Практичні заняття	- 34		
Самостійна робота	- 82		

Усього (годин/кредитів ECTS) – 150/5

Індекс РБ-5-191/16-3.13

Робочу навчальну програму дисципліни «Теорія містобудування» розроблено на основі робочого навчального плану № РБ-5-191/16 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» та спеціалізацією «Дизайн архітектурного середовища» навчальної програми цієї дисципліни, індекс НБ-5-191/16-3.13 затвердженої ректором «18» 05 2018 р., та відповідних нормативних документів.

Робочу навчальну програму розробили:

завідувач кафедри містобудування _____ Агеєва Г.

доцент кафедри містобудування _____ Трошкіна О.

Робоча навчальна програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри містобудування протокол № 4 від « 02 » 04 2018 р.

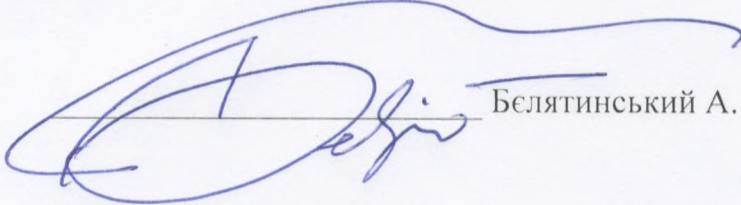
Завідувач кафедри _____ Агеєва Г.

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» та спеціалізації «Дизайн архітектурного середовища» – кафедри архітектури, протокол № 7 від « 02 » 04 2018 р.

Завідувач кафедри _____ Дорошенко Ю.

Робоча навчальна програма обговорена та схвалена на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту аеропортів, протокол № 4 від « 19 » 04 2018 р.

Голова НМРР _____

 Белятинський А.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник /

ЗМІСТ

	стор.
1. Вступ	4
2. Зміст навчальної дисципліни	4
2.1. Тематичний план навчальної дисципліни	4
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	5
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	7
2.4. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Список рекомендованих джерел	8
3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до технічних засобів навчання	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь...	9

1. ВСТУП

Робоча навчальна програма дисципліни розроблена на основі навчальної програми дисципліни «Теорія містобудування» та «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.15 №37/роз.

Рейтингова система оцінювання (PCO) є невід'ємною складовою робочої навчальної програми і передбачає визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та умінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного та семестрового контролю, з наступним переведенням оцінки за багатобальною шкалою в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

PCO передбачає використання модульних рейтингових оцінок (поточної, контрольної, підсумкової), а також екзаменаційної або залікової, підсумкової семестрової та підсумкової рейтингових оцінок.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практичні	СРС
1	2	3	4	5	6
5 семестр					
Модуль №1 «Структура та об'єкт містобудівної діяльності».					
1.1	Мета та завдання дисципліни. Основні поняття і проблеми містобудування.	9	2	2	5
1.2	Розвиток містобудівних теорій.	9	2	2	5
1.3	Явище урбанізації, передумови, ознаки і тенденції.	9	2	2	5
1.4	Типологія містобудівних об'єктів.	9	2	2	5
1.5	Формування мереж і систем розселення. Основи регіонального розселення та районного планування.	9	2	2	5
1.6	Розпланування територій.	9	2	2	5
1.7	Аспекти і напрямки теорії містобудування.	9	2	2	5
1.8	Комплексна оцінка території міста.	3	2	-	1
1.9	Модульна контрольна №1	4	-	2	2
Усього за модулем №1		70	16	16	38
Модуль №2 «Місто, основні характеристики, принципи організації планувальної структури».					
2.1	Місто – поняття і ознаки. Планувальна структура і розвиток міста.	9	2	2	5
2.2	Організації функціональних зон міста. Система громадських центрів.	9	2	2	5
2.3	Планувальна організація виробничих зон міста.	9	2	2	5

1	2	3	4	5	6
2.4	Транспортна інфраструктура й містоформуючі системи. Вулично-дорожня система міста.	9	2	2	5
2.5	Архітектурний образ міста і охорона історико-культурної спадщини.	9	2	2	5
2.6	Загальна стратегія розвитку міста. Методи й технічні засоби містобудівного проектування.	9	2	2	5
2.7	Функціонально-типологічний аналіз. Комплексна функціонально-містобудівна оцінка території.	9	2	2	5
2.8	Міський ландшафт. Складові і компоненти. Екологічний аналіз і охорона навколишнього середовища.	9	2	2	5
2.9	Функціонально-планувальні заходи з охорони навколишнього середовища.	3	2	-	1
2.10	Модульна контрольна робота №2	5	-	2	3
Усього за модулем №2		80	18	18	44
Усього за 5 семестр		150	34	34	82
Усього за навчальною дисципліною		150	34	34	82

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ Пор.	Назва теми	Обсяг навч. занять (год)	
		Лекції	СРС
5 семестр			
Модуль №1 «Структура та об'єкт містобудівної діяльності».			
1	2	3	4
1.1	Мета та завдання дисципліни. Основні поняття і проблеми містобудування. Виникнення містобудування (урбаністики). Розвиток містобудування у сучасному світі і в Україні. Містобудування як галузь наукових знань і практична діяльність	2	2
1.2	Розвиток містобудівних теорій. Витоки теорій. Ідеальне місто. Міста утопістів. Місто XIX ст. Історичні періоди розвитку наукових знань. Проектування нових міст. Розселення в майбутньому. Майбутні міст	2	2
1.3	Явище урбанізації, передумови, ознаки і тенденції. Суспільно-економічні передумови. Історичність процесу урбанізації. Концентрація населення у містах, урбанізовані території, технічна цивілізація XIX-XX ст. та її вплив на процеси і напрямки урбанізації у сучасному світі	2	2
1.4	Типологія містобудівних об'єктів. Типи міст і форми їх розміщення. Структурно-планувальна характеристика урбанізованих зон. Каркасні концепції формування урбанізованих зон. Композиційно-планувальна типологія міст. Типи міст залежно від форми плану. Вплив типології міст на форми розселення	2	2
1.5	Формування мереж і систем розселення. Основи регіонального розселення та районного планування. Види і форми розселення. Процес зростання міського населення. Агломерації та конурбації і мегаполіси у світі. Формування міських агломерацій в Україні Опорний каркас розселення, системи розселення. Мета та завдання містобудівного проектування на регіональному рівні	2	2

1	2	3	4
1.6	Розпланування території. Мета і завдання опрацювання схем та проектів розпланування на різних територіальних рівнях	2	2
1.7	Аспекти і напрямки теорії містобудування. Соціально – економічний аспект. Екологічний напрямок. Естетичний розвиток міста	2	2
1.8	Комплексна оцінка території міста. Демографічна смієть території. соціальні основи розпланування. Архітектурно-ландшафтні аспекти	2	1
Усього за модулем №1		16	15
Модуль №2 «Місто, основні характеристики, принципи організації планувальної структури».			
2.1	Місто – поняття і ознаки. Планувальна структура і розвиток міста. Генеральний план міста. Планувальна структура міста, її типи та елементи. Функціональне зонування міста. Характеристика планувальної структури та її елементи. Форми розвитку плану міста. Транспортно-інженерна інфраструктура міста	2	2
2.2	Організації функціональних зон міста. Система громадських центрів. Функціонально-планувальна організація сільбищної зони. Житлова забудова. Засоби планувальної організації житлових районів, мікрорайонів, кварталів. Розміщення центрів громадського обслуговування. Формування загальноміського центру	2	2
2.3	Планувальна організація виробничих зон міста. Класифікація промислових підприємств та принципи їх розміщення. Формування виробничої зони міста. Планувальна структура промислової зони. Зонування території промислового району. Містобудівні вимоги до розміщення промисловості, в тому числі аеропортів	2	2
2.4	Транспортна інфраструктура й містоформуючі системи. Вулично-дорожня система міста. Міська транспортна мережа та її складові. Основні параметри магістралей. Принципи формування транспортного каркасу міста. Інженерні комунікації. Транспортні характеристики планувальних структур. Планувальна організація вулично-магістральної мережі міста. Класифікація міських вулиць і доріг	2	2
2.5	Архітектурний образ міста і охорона історико-культурної спадщини. Природні та урбанізовані складові образу міста. Загальна концепція охорони історико-культурної спадщини. Нові форми у історичному середовищі міста	2	2
2.6	Загальна стратегія розвитку міста. Методи й технічні засоби містобудівного проектування. Резерв територій для розвитку міста. Технологічні, екологічні й санітарно-гігієнічні вимоги захисту міського середовища. Передпроектний аналіз території	2	2
2.7	Функціонально-типологічний аналіз. Комплексна функціонально-містобудівна оцінка території. Зміст типологічних завдань. Динаміка міських процесів і функціональна типологія. Типологічний аналіз на рівні міста. Композиційно-містобудівна оцінка. Функціональна обумовленість композиційного рішення. Містобудівна документація	2	2
2.8	Міський ландшафт. Складові і компоненти. Екологічний аналіз і охорона навколишнього середовища. Обумовленість композиційного рішення природними факторами. Естетична оцінка та структурний аналіз ландшафту. Технічні засоби містобудівного проектування. Екологічні задачі формування та вдосконалення міського середовища	2	2

1	2	3	4
2.9	Функціонально-планувальні заходи з охорони навколишнього середовища. Функціонально-планувальна організація територій. Визначення граничних параметрів об'єктів містобудування. Містобудівні обмеження забудови земельної ділянки, їх склад та зміст. План зонування територій.	2	1
Усього за модулем №2		18	17
Усього за навчальною дисципліною		34	32

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практич. заняття	СРС
5 семестр			
Модуль №1 «Структура та об'єкт містобудівної діяльності».			
1.1	Визначення основних понять, структури містобудівних знань.	2	3
1.2	Системи розпланування міст впродовж різних історичних періодів.	2	3
1.3	Планувальна організація урбанізованого ядра групової системи населених місць	2	3
1.4	Аналіз типів міст і форми їх розміщення	2	3
1.5	Досвід та перспективи формування мереж і систем розселення навколо аеропортів	2	3
1.6	Планувальна концепція перспективної організації району	2	3
1.7	Соціальний та екологічний аналіз міста та його приміської зони	2	3
1.8	Модульна контрольна робота №1	2	2
Усього за модулем №1		16	23
Модуль №2 «Місто, основні характеристики, принципи організації планувальної структури».			
2.1	Планувальні структури міст, на території яких розташовані аеропорти	2	3
2.2	Функції та розміщення громадського центру міста	2	3
2.3	Аналіз схем генеральних планів аеропортів	2	3
2.4	Аналіз схем транспортних вузлів-перетинів та вузлів-примикання	2	3
2.5	Управління забудовою міст	2	3
2.6	Роль аеропортів в стратегічному розвитку міст України	2	3
2.7	Аналіз розподілу території міста за функціями, оцінка динаміки змін в функціональних процесах	2	3
2.8	Аналіз структури та динаміки розвитку ландшафту населеного пункту	2	3
2.9	Модульна контрольна робота №2	2	3
Усього за модулем №2		18	27
Усього за навчальною дисципліною		34	51

2.4. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг

п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
5 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	32
2.	Підготовка до практичних занять	45
3.	Підготовка до модульних контрольних робіт №1, №2	5
Усього за навчальною дисципліною		82

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1.Список рекомендованих джерел

Основні рекомендовані джерела

3.1.1 Україна. Закон 16.11.1992 № 2780-ХІІ Про основи містобудування // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №52. – Ст. 683.

3.1.2 Україна. Закон 20.04.2000 №1699-ІІІ Про планування і забудову територій // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №31. – Ст. 250.

3.1.3 Україна. Кабінет Міністрів. Постанова 24.02.2016 №126 Про затвердження Державної цільової програми розвитку аеропортів на період до 2023 року // Офіційний вісник України. - 2016 р. - № 18. – Ст.740.

3.1.4 Містобудування і забудова міських і сільських поселень: **ДБН 360-92****. – [Чинні від 2002-04-19]. – К. : Держбуд України, 2002. – 109 с.

3.1.5 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека життя і здоров'я людини та захист навколишнього природного середовища : **ДБН В.1.2-8-2008**. – [Чинні від 2008-10-01]. – К. : Мінрегіонбуд України, 2008. – 22 с.

3.1.6 Склад та зміст генерального плану населеного пункту: **ДБН Б.1.1-15:2012**. – На заміну ДБН Б.1-3-97, ДБН Б.1.1-9-2009. – [Чинні від 2012-11-01]. – К. : Мінрегіон України, 2012. – 21 с.

3.1.7 Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів: **ДБН В.2.3-5-2001**. – [Чинні від 2001-10-01]. – К. : Держбуд України, 2001. – 52 с.

3.1.8 Склад та зміст науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування: **ДСТУ Б Б.2.2-10:2016**. – На заміну ДБН Б.2.2-2:2008. – [Чинні від 2017-04-01]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2017. – 10 с.

3.1.9 Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях : **ДБН Б.1.1-13:2012**. - На заміну ДБН Б.1.1-11:2001, ДБН Б.1.1-6:2007. – Чинні від 2012-10-01. – К.: Мінрегіон України, 2012. – 30 с.

3.1.10 Склад та зміст детального плану території: **ДБН Б.1.1-14:2012**. – На заміну ДСТУ-Н Б Б.1.1-8:2009. – Чинні від 2012-1-01. – К. : Мінрегіон України, 2012. – 25 с.

3.1.11 Склад та зміст генерального плану населеного міста: **ДБН Б.1.1-15:2012**. - На заміну ДБН Б.1-3-97, ДБН Б.1.1-9-2009. - Чинні від 2012-11-01. – К. : Мінрегіон України, 2012. – 21 с.

3.1.12 Склад та зміст історико-архітектурного опорного плану населеного пункту: **ДБН Б.2.2-3:2012**. - На заміну ДБН Б.2.2-3-2008. – Чинні від 2012-10-01. – К.: Мінрегіон України, 2012. – 16 с.

3.1.13 Білоконь Ю. М. Проблеми містобудівного розвитку територій. – К.: Укрархбудінформ, 2001. – 80 с.

3.1.14 Планировка и благоустройство жилых территорий: Моногр. / Л. В. Яременко; Ред.: Н. М. Демин; Нац. акад. изобраз. искусства и архитектуры. Издат. дом А. С. С. – К., 2004. – 154 с.

3.1.15 Посацький Б. С. Основи урбаністики: навч. посібник. – У 2 ч. – Ч. II. Розпланування та забудова міст. – Львів: Вид-во ун-ту «Львівська політехніка», 2001. – 244 с.

Додаткові рекомендовані джерела

3.1.16 Інженерний благоустрій населених міст: навч. посібник/ О. В. Чемакіна, Г. М. Агєсва. – К.: НАУ, 2017. – 168 с.

3.1.17 Клошніченко С. С. Управління розвитком міст: навч. посібник. – К.: КНУБА, 2015. – 160 с.

3.1.18 Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: підручник для вузів. – Львів: Світ, 2005. – 455 с.

3.1.19 Планування міст та транспорт: навч. посібник / О. С. Безлюбченко, С. М. Гордієнко, О. В. Завальний. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 148 с.

3.1.20 Таланов Г. П. Аеропорти та їх експлуатація: підручник. – К.: НАУ, 2001. – 116 с.

3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до ТЗН

№ пор.	Назва	Шифр тем за тематичним планом	Кількість
1	2	3	4
1	Трошкіна О.А. Основи містобудування: навч. посібн., 2-е видання, доп./ О. А. Трошкіна. – К.: ЦП «Компринт», 2012. – 239 с.	1.1-1.8 2.1-2.9	4 прим.
2	Наочний матеріал – слайди, плакати	1.1-1.8 2.1-2.9	15 прим.
3	Практикум	1.1-1.8 2.1-2.9	електронний варіант
4	Методичні рекомендації до самостійної роботи	1.1-1.9 2.1-2.10	електронний варіант

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.1

5 семестр				
Модуль №1		Модуль №2		Мах кіль-ть балів
Вид навчальної роботи	Мах кіль-ть балів	Вид навчальної роботи	Мах кіль-ть балів	
Виконання практичних завдань 1.1-1.7	28 (сумарна)	Виконання практичних завдань 2.1-2.8	32 (сумарна)	
Виконання фотографічної роботи	4			
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 20 бал.</i>		<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше 20 бал.</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	12	Виконання модульної контрольної роботи №2	12	
Усього за модулем №1	44	Усього за модулем №2	44	
Семестровий екзамен				12
Усього за 5 семестр				100

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах			Оцінка за національною шкалою
Виконання практичних завдань	Виконання фотографічної роботи	Виконання модульної контрольної роботи	
4	4	11-12	Відмінно
3	3	9-10	Добре
2,5	2,5	7-8	Задовільно
менше 2,5	менше 2,5	менше 7	Незадовільно

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкової модульної рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Модуль №1 .2	Оцінка за національною шкалою
40-44	Відмінно
33-39	Добре
27-32	Задовільно
менше 27	Незадовільно

4.5. Сума підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність екзаменаційної рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
11-12	Відмінно
9-10	Добре
7-8	Задовільно
менше 7	Незадовільно

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Таблиця 4.6

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни, яка викладається протягом одного семестру, дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				